

Указания

за проверка и оценка на писмените кандидатстудентски работи от изпит по биология за учебната 2015/2016 г.

I.Общи положения

1. За основа на преглеждането и оценяването на писмените работи да се вземат предвид следните учебници:
Биология, учебник за 8 клас, Василий Ишев и съавтори, 2001-2004 г., 2009 г., изд. "Просвета", София
Биология и здравно образование – ЗП, учебник за 9 клас, Огнян Димитров и съавтори, 2001-2004 г., изд. "Булвест 2000", София
Биология и здравно образование – ЗП, учебник за 10 клас, Петър Попов и съавтори, 2001-2004 г., изд. "Просвета", София
Биология и здравно образование – ЗП, учебник за 10 клас, Огнян Димитров и съавтори, 2001-2006 г., изд. "Булвест 2000", София
2. Въпросите трябва да бъдат изложени изчерпателно, задълбочено и с разбиране в рамките на учебната програма. В писмената работа да личи умението на кандидата да си служи точно и свободно с учебния материал.
3. При разработване на въпросите не се изисква да се отговаря на въпросите и задачите вътре в урока. Не се изисква да се отговаря на „Въпроси и задачи” след урока.
4. При разработване на въпросите да личи, че кандидат-студентът знае основните биологични закономерности и теоретични постановки, че умее да изяснява с разбиране законите на живата природа, да съпоставя фактите и явленията и да прави съответните изводи и обобщения.
5. При разглеждане на работите да се има предвид следното:
  - А. Вярно, точно и последователно предаване на фактическия материал;
  - Б. Начин на интерпретиране на фактическия материал;
  - В. Възможност за анализиране и изтъкване на съществени моменти;
  - Г. Логичност и съгласуваност между изводите и основното съдържание;
  - Д. Подкрепяне на изложението с подходящи обобщения, изводи и схеми;
  - Е. При окончателното оформяне на оценката да се има предвид както общата биологична култура на кандидата, така и неговата езикова култура.
6. Окончателната оценка на всеки проверител е средноаритметична от оценките по двата теста и въпроса, закръглена с точност до 0,25.
7. Когато разликата в оценките на двамата проверители е не по-голяма от 0,50, окончателната оценка е средноаритметична от оценките на двамата проверители.
8. Ако разликата в оценките на двамата проверители е по-голяма от 0,50, писмената работа задължително се арбитрира. Оценката на арбитра не може да бъде по-висока или по-ниска от оценките на проверителите.
9. Когато оценката на единия проверител е под 3,00, конкурсната работа задължително се арбитрира.
10. Окончателната оценка се нанася върху писмената работа с мотиви и се подписва от членовете на комисията, които са участвали в проверката и оценката ѝ.

II. Критерии за оценка на тестовете за 8^{ми} и за 9^{ти} клас:

Всеки верен отговор на въпроси от 1 до 10 се оценява с 1 точка – максимален брой точки – 10.

Всеки верен отговор на въпроси от 11 до 20 се оценява с 2 точки – максимален брой точки – 20.

21 въпрос – максимален брой точки – 5.

24 въпрос – максимален брой точки – 5.

25 въпрос – максимален брой точки – 10.

26 въпрос – максимален брой точки – 10.

22, 23, 27 до 30 са въпроси с различна степен на сложност и се оценяват с различен брой точки, според степента на тяхната трудност – максимален брой точки – 40.

III. Критерии за оценка на разработения въпрос. При оценяване на разработения въпрос в писмените работи, да се има предвид следното:

МОНОХИБРИДНО КРЪСТОСВАНЕ

1. Означения и символи в генетиката

А. Родители – Р

Б. Поколение – F

В. Кръстосване – X

Г. Символи за означаване на женски и мъжки индивид

2. Монохибридно кръстосване

А. Правило за доминирането

Б. Опит на Мендел

В. Дискретност на наследствеността

3. Анализ на резултатите от монохибридното кръстосване според Мендел

А. Наследствени фактори

Б. Алелни фактори

- доминантен фактор

- рецесивен фактор

- фиг. 1.2.2

В. Хомозиготни индивиди

Г. Хетерозиготни индивиди

Д. Разпадане по фенотип и по генотип при монохибридното кръстосване

Е. Фенотипна проява на рецесивните фактори

Оценка **ОТЛИЧЕН (6.00)** се поставя на писмена работа, в която кандидат-студентът вярно, точно, логично, задълбочено и цялостно е развил всички основни моменти, включени във въпроса. Умело е анализирал фактите и е направил основните обобщения.

Оценка **МНОГО ДОБЪР (5.00)** се поставя на писмена работа, в която кандидат-студентът показва задълбочени знания по въпроса, но допуска несъществени пропуски и някои неточности.

Оценка **ДОБЪР (4.00)** се поставя на писмена работа, в която кандидат-студентът проявява общо разбиране на основното съдържание, включено във въпроса, но липсва необходимата изчерпателност в изложението. Липсва умението да прави анализ на фактическия материал и са допуснати несъществени грешки и пропуски.

4. Оценка **СРЕДЕН (3.00)** се поставя на писмена работа, в която са засегнати основните точки от въпроса, но повърхностно, със съществени пропуски. Допуснати са фактически грешки.

5. Оценка **СЛАБ (2.00)** се поставя на писмена работа, която е написана елементарно. Допуснати са много съществени пропуски и груби грешки. Липсва биологична култура. Същата оценка се поставя и когато темата не е представена.

6. При написване на мотивите за оценка да се имат предвид посочените критерии. Да се отразяват конкретно направените пропуски и грешки съгласно посочените моменти от въпроса. Липсата или грешното представяне на задължителна фигура или таблица води до отнемане на 0.25.

Представените по-горе критерии за проверка и оценка на конкурсните писмени работи по биология са обсъдени и единодушно приети на съвещание с участието на членовете на изпитната комисия по биология.

Плевен,

Председател на изпитната комисия: /П/

01.07.2015

(доц. М.Атанасова, д.)